A1 Topaic 13

01 Ag tabhairt orduithe - Cuid a hAon

Labhairt

3

01 Ag tabhairt orduithe

Le múineadh:

- Orduithe a thabhairt do pháistí agus orduithe ginearálta a thabhairt.

4

Orduithe

- Conas ordú a thabhairt do dhuine amháin.
- Úsáidtear fréamh an bhriathair nuair atá ordú á thabhairt do dhuine amháin.

5

©GaeilgegoDeo2024

An Modh Ordaitheach

- Bhí mé
- Chaith mé
- Chas mé
- D'fhan mé
- D'ith mé
- D'ól mé

6

An Modh Ordaitheach

• Bhí mé	• Bí
• Chaith mé	• Caith
• Chas mé	• Cas
• D'fhan mé	• Fan
• D'ith mé	• Ith
• D'ól mé	• Ól

7

An Modh Ordaitheach

- *D'fhan mé in óstán.*
- *Fan nóiméad.*
- An aithníonn tú an difríocht?

8

©GaeilgegoDeo2024

An aimsir chaite

- Bhí mé go maith inné.
- Chaith mé mo gheansaí dubh.
- Chas mé le mo chairde.
- D'fhan mé in óstán mór.
- D'ith mé mo bhricfeasta.
- D'ól mé uisce.

9

An aimsir chaite

- Bhí mé go maith inné.
- Chaith mé mo gheansaí dubh.
- Chas mé le mo chairde.
- D'fhan mé in óstán mór.
- D'ith mé mo bhricfeasta.
- D'ól mé uisce.

10

An Modh Ordaitheach

- Bí go maith!
- Caith an geansaí dubh!
- Cas timpeall!
- Fan nóiméad!
- Ith do bhricfeasta!
- Ól do bhainne!

11

©GaeilgegoDeo2024

An Modh Ordaitheach

- Bí go maith!
- Caith an geansaí dubh!
- Cas timpeall!
- Fan nóiméad!
- Ith do bhricfeasta!
- Ól do bhainne!

12

An Modh Ordaitheach ar lean

- Déan machnamh ar na difríochtaí idir an aimsir chaite agus an modh ordaitheach.

13

An Modh Ordaitheach ar lean

- Bhí mé go maith inné.
- Bí go maith!

- Chaith mé mo gheansaí dubh.
- Caith an geansaí dubh!

- Chas mé le mo chairde.
- Cas timpeall!

14

©GaeilgegoDeo2024

An Modh Ordaitheach ar lean

- D'fhan mé in óstán mór.
- Fan nóiméad!

- D'ith mé mo bhricfeasta.
- Ith do bhricfeasta!

- D'ól mé uisce.
- Ól do bhainne!

15

An Modh Ordaitheach

- Úsáidtear fréamh an bhriathair chun ordú a thabhairt do dhuine amháin
- Ní úsáidtear na forainmneacha (mé, tú, sé, sí srl).

16

Cén t-ordú?

- Tiocfaidh íomhánna suas ar an scáileán, ceann ar cheann, agus beidh ort an t-ordú a bhaineann le gach pictiúr a rá, de réir mar a thagann siad suas.

17

Cén t-órdú?

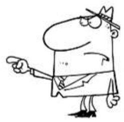

18

Ordú a ghlacadh

- Conas ordú a ghlacadh
- Is féidir leat
  - *Ceart go leor*
  - *Tá go maith*
  - *Cinnte*

- Mar shampla:
  - *Ith do dhinnéar*.
  - *Ceart go leor*

19

Ordú a thabhairt

- Tabharfaidh mé ordú duit, ag baint úsáide as ceann de na briathra ar an scáileán, mar shampla:
- *Ith do dhinnéar*.

- Beidh ort glacadh leis an ordú, mar shampla:
- *Ceart go leor* nó *Tá go maith*,

- agus ansin cum roinnt orduithe domsa, ag baint úsáide as na briathra ar an scáileán.

20

©GaeilgegoDeo2024

Ordú a ghlacadh

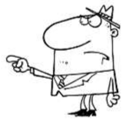

21

Ordú a thabhairt

- Is féidir leat briathra eile a úsáid más maith leat.

• bí	caith	cas
• fan	ith	ól
• féach	éist	

22

Orduithe

- Is le páistí is mó a bhaintear úsáid as a leithéid d'orduithe.

23

©GaeilgegoDeo2024

Orduithe

- Suigh síos
- Seas suas
- Fan i do sheasamh
- Fan i do shuí

24

Orduithe

- A Chiaráin, seas suas. Anois suigh síos.
- A Chaitríona, seas suas. Fan i do sheasamh.
- A Chiaráin, fan i do shuí.
- A Chaitríona, suigh síos.

25

Orduithe

- A Chiaráin, seas suas. Anois suigh síos.
- A Chaitríona, seas suas. Fan i do sheasamh.
- A Chiaráin, fan i do shuí.
- A Chaitríona, suigh síos.

26

©GaeilgegoDeo2024

Bileog

Orduithe

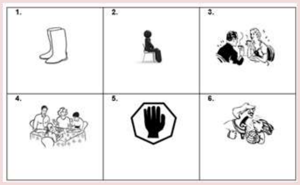

27

Orduithe

- Meaitseáil an t-ordú ceart leis an íomhá cheart.
- Ansin, scríobh amach dhá ordú eile nach bhfuil ar an liosta, sna spásanna g agus h.
- Léigh amach an dá ordú do do pháirtnéir.
- Léifidh do pháirtnéir dhá ordú amach duitse ansin.
- Scríobh síos iad sna spásanna i agus j.

28

Orduithe - Freagraí A

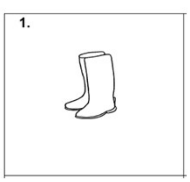

Caith do bhuataisí

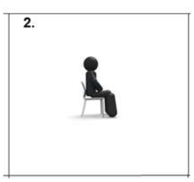

Suigh síos.

29

©GaeilgegoDeo2024

Orduithe - Freagraí A

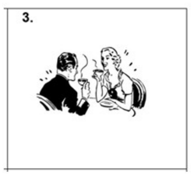

Ól do chupán tae.

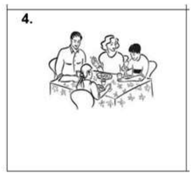

Ith do lón.

30

Orduithe - Freagraí A

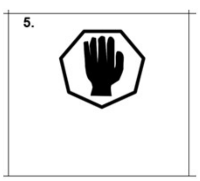

Fan nóiméad.

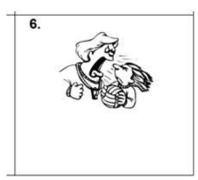

Bí go maith.

31

Orduithe - Freagraí B

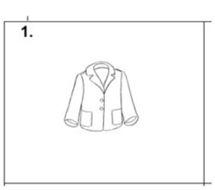

Caith do chóta.

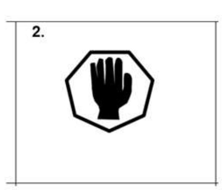

Fan nóiméad.

32

©GaeilgegoDeo2024

Orduithe - Freagraí B

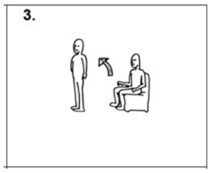

Seas suas.

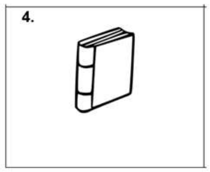

Oscail an leabhar.

33

Orduithe - Freagraí B

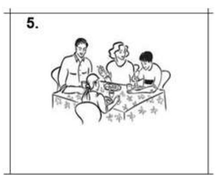

Ith do dhinnéar.

Ól do bhainne.

34

Orduithe

- Conas orduithe a thabhairt do bheirt nó níos mó.
- Éist go géar liom.

35

©GaeilgegoDeo2024

Orduithe

- A Eimear, seas suas.
- A Chiaráin agus a Chaitríona, seasaigí suas.
- A Eimear, fan i do sheasamh.
- A Chiaráin agus a Chaitríona, fanaigí in bhur seasamh.
- Anois, a Eimear suigh síos.
- A Chiaráin agus a Chaitríona, suígí síos.

36

Orduithe

- Cad a thug tú faoi deara?
- Ar chuala tú an difríocht idir na horduithe san uatha agus san iolra?
- Éist arís.

37

Orduithe

- A Eimear, seas suas.
- A Chiaráin agus a Chaitríona, seasaigí suas.
- A Eimear, fan i do sheasamh.
- A Chiaráin agus a Chaitríona, fanaigí in bhur seasamh.
- Anois, a Eimear suigh síos.
- A Chiaráin agus a Chaitríona, suígí síos.

38

©GaeilgegoDeo2024

An uimhir iolra

- A Eimear, seas suas.
- A Eimear, fan i do sheasamh.
- A Eimear, suigh síos.

- A Chiaráin agus a Chaitríona, **seasaigí** suas.
- A Chiaráin agus a Chaitríona, **fanaigí** in **bhur** seasamh.
- A Chiaráin agus a Chaitríona, **suígí** síos.

39

An uimhir iolra

- Tóg nóiméad nó dhó chun machnamh a dhéanamh ar an difríocht idir an modh ordaitheach san uimhir iolra agus san uimhir uatha.

- Cuirtear (a)igí nó (a)ígí le fréamh an bhriathair chun ordú a thabhairt sa dara pearsa uatha, sin le rá níos mó ná duine amháin.

40

An uimhir iolra

- Ithigí bhur mbricfeasta.
- Éistigí leis an nuacht.
- Ólaigí bhur mbainne.
- Casaigí timpeall!
- Fanaigí nóiméad!

41

©GaeilgegoDeo2024

An uimhir iolra

- Cad é an difríocht idir an deireadh caol agus an deireadh leathan meas tú?

- **Leathan?** **Caol?**
- **aigí** **igí**

42

An uimhir iolra

- Imrígí peil.
- Suígí síos.
- Éirígí anois.
- Tosaígí ag obair.
- **Leathan?** **Caol?**
- **aígí** **ígí**

43

An uimhir iolra

- Imrígí peil.
- Suígí síos.
- Éirígí anois.
- Tosaígí ag obair.

- **Leathan?** **Caol?**
- **aígí** **ígí**

44

©GaeilgegoDeo2024

An uimhir iolra

- An chéad réimniú

- Ith
- Éist
- Ól
- Cas
- Fan
- Suigh

- Briathra aonsiollacha mar **ith, éist, ól, fan, suigh** agus briathra ilsiollacha a chríochnaíonn ar -**áil,** -**áin,** mar **sábháil, taispeáin**

45

An uimhir iolra

- An dara réimniú

- Imir
- Éirigh
- Tosaigh

Briathra ilsiollacha atá sa dara réimniú. Críochnaíonn cuid acu ar **igh,** mar **ceannaigh,** agus cinn eile ar **–il, -ir,** agus **-is** mar **ceangail, imir, inis.**

46

©GaeilgegoDeo2024